

नर्मदा नदी खोरे अंतर्गत महाराष्ट्राच्या वाट्याच्या पाणी वापरामधून गुजरात राज्यातील उकई धरणाच्या पश्च जलाशयातून ५ टीएमसी पाणी उपसा सिंचनाद्वारे वापरासाठीच्या सर्वेक्षण व अन्वेषण करून सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करणेच्या रु.८.९४ कोटी किंमतीच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता मिळणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण २०१९/(३३/२०१९)/लपा भाग-२
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक:- १२/०६/२०२३

- पहावे :-** (१) कार्यकारी संचालक, तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगांव यांचे जा.क्र.कासं/तापाविम/प्रशा-२/ ४४७६/सन-२०१८, दि.०९/०८/२०१८ चे पत्र.
(२) शासन पत्र क्र.२०१३/४००/२०१३/जसंअ, दिनांक ०७/०२/२०१५
(३) शासन पत्र संकीर्ण -२०१८/प्र.क्र.(२३५/१८)/जसंअ दि.११/१०/२०१८
(४) कार्यकारी संचालक, तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगांव यांचे जा.क्र.मुअ/तापाविम/प्रशा-२/६६०६/सन-२०१८, दि.०७/१२/२०१८ चे पत्र.
(५) शासन पत्र संकीर्ण -२०१९ /प्र.क्र.(३३/२०१९)/लपा भाग-२ दि.१०/१२/२०२२ च्या पत्रा सोबत दि.२३/११/२०२१ रोजीचे इतिवृत्त
(६) शासन पत्र संकीर्ण -२०१९ /प्र.क्र.(३३/२०१९)/लपा दि.०२/०२/२०२२
(७) कार्यकारी संचालक, तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगांव यांचे जा.क्र.कासं/तापाविम/प्रशा-२/१९१२/सन-२०२२, दि.२७/०४/२०२२ चे पत्र.
(८) कार्यकारी संचालक, तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगांव यांचे जा.क्र.कासं/तापाविम/प्रशा-२/८५/सन-२०२३, दि.०५/०१/२०२३ चे पत्र.

प्रस्तावना :-

संदर्भाधीन क्र.(१) अन्वये महामंडळाकडून सर्वेक्षण व अन्वेषणाचे अंदाजपत्रक मंजूरीचा प्रस्ताव प्राप्त झाला होता. सदर प्रस्तावानुसार नर्मदा खोऱ्यातील १०.८९ टीएमसी पाणी नर्मदा जलतंटा लवादानुसार महाराष्ट्राच्या हिस्साचे आहे. महाराष्ट्र व गुजरात राज्य सरकारांनी तापी नदीवरील गुजरात राज्यातील उकई धरणातील पश्च जलाशयातून ५ टीएमसी पाणी महाराष्ट्र राज्यातील सरदार सरोवर प्रकल्पाच्या महाराष्ट्रातील प्रकल्प बाधीतांना सिंचन सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी शासनस्तरावर दि.०७/०१/२०१५ रोजी सामंजस्य करार करण्यात आला आहे. सदर करारानुसार ५ टीएमसी पाणी सरदार सरोवर प्रकल्पग्रस्तांच्या सिंचन सुविधेकरीता देण्याचे निश्चित करण्यात आले आहे.

सामंजस्य करारानुसार उकई धरणातील पश्च जलातून ५ टीएमसी पाणी महाराष्ट्र राज्यास सरदार सरोवर प्रकल्पग्रस्तांना सिंचन सुविधा पुरविण्यासाठी वापरण्याच्या दृष्टीने नियोजन व प्रस्ताव सादर करण्याचे निर्देश शासनाने संदर्भाधीन क्र.(२) अन्वये दिलेले आहेत. त्याअनुषंगाने उकई धरणातील ५ टीएमसी पाणी वापराबाबत महाराष्ट्र राज्याच्या हद्दीत नंदुरबार जिल्ह्यातील नंदुरबार, तळोदा, अक्कलकुवा व नवापुर तालुक्यातील गावांचे तापी नदी लगतचे अंदाजे ३०,००० हे. क्षेत्र निश्चित करण्यात आलेले आहे. त्यासाठी तापी नदीच्या उजवा तीरावर ६ उपसा सिंचन योजना (प्रस्तावित गावे-काचली, वंजारी, सयाजीगाव-१, सयाजीगाव-२, सयाजीगाव-३, वडली) व डाव्या तीरावर १० उपसा सिंचन योजना (प्रस्तावित गावे-मोरांबा, कुकरमुंडा, नेवाले) प्रस्तावित करण्यात आलेल्या आहेत. नर्मदा खोऱ्यातून तापी खोऱ्यात स्थलांतरीत झालेले सरदार सरोवर प्रकल्पग्रस्त हे तापी नदीच्या उजव्या तीरावर वसविलेले असून त्यांना शासनाने दिलेल्या जमिनी ह्या त्याच्या गावठाणापासून ८.०० कि.मी. अंतरावर व विखुरलेल्या स्वरूपात असून त्यांना शासनाने वैयक्तिक सिंचन सुविधा बोरवेल, ट्युबवेल, स्वेच्छा सिंचन अनुदान या स्वरूपात वेळोवेळी दिलेल्या आहेत.

उपरोक्त अनुसरून शासनाने संदर्भाधीन क्र.(३) अन्वये महामंडळास सदर योजनेचा पुर्व व्यवहार्यता अहवाल त्वरीत सादर करण्यास कळविले होते. त्याप्रमाणे महामंडळाने संदर्भाधीन क्र.(४) अन्वये पुर्व व्यवहार्यता अहवाल शासन मान्यतेसाठी सादर केला होता. महाराष्ट्र राज्याच्या वाट्याच्या पाण्याचे पूर्णपणे उपयोग होणे आवश्यक आहे. त्यामुळे मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली संदर्भाधीन क्र.(५) अन्वये घेतलेल्या निर्णयास, मा.मुख्यमंत्री यांनी दिलेली सहमती यास अनुसरून शासनाने संदर्भाधीन क्र.(६) अन्वये सदर योजनेच्या पुर्व व्यवहार्यता अहवालास(PFR) तत्त्वतः मान्यता प्रदान केली आहे. तसेच त्यास अनुसरून सर्वेक्षण व अन्वेषणाचे दरसूची सन २०२१-२२ (सा.बां.विभाग व जलसंपदा विभाग) नुसार खालीलप्रमाणे अंदाजपत्रक महामंडळाने संदर्भाधीन क्र.(७ व ८) अन्वये मान्यतेस्तव सादर केला होता.

अ.क्र	अंदाजपत्रकाचे नाव	अंदाजपत्रकीय किंमत (रुपये)
१	भाग-१ डाव्या तीरावरील ता. नंदुरबार व नवापुर येथील उपसा सिंचन योजना (सर्वेक्षण अंदाजपत्रक)	५,५७,९२,४९८.००
२	भाग-२ उजव्या तीरावरील ता. अक्कलकुवा व तळोदा येथील उपसा सिंचन योजना (सर्वेक्षण अंदाजपत्रक)	३,३७,४०,८४९.००
	एकूण	८,९४,५३,२५९.००
	रु.कोटी (वस्तु व सेवा करासह)	८.९४

सदर सर्वेक्षण व अन्वेषण करून सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्याच्या रु.८.९४ कोटी किंमतीच्या प्रशासकीय मान्यता प्रस्तावास नियोजन व वित्त विभागाची सहमती प्राप्त झाली आहे. त्यानुषंगाने प्रस्तुत योजनेच्या सर्वेक्षण व अन्वेषण करून सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्याच्या कामाच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यासाठीचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यानुसार खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

प्रस्तावित नर्मदा नदी खोरे अंतर्गत महाराष्ट्राच्या वाट्याच्या पाणी वापरामधून गुजरात राज्यातील उकई धरणाच्या पश्च जलाशयातून ५ टीएमसी पाणी उपसा सिंचनाद्वारे वापरासाठीच्या सर्वेक्षण व अन्वेषण करून सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्याच्या कामास, सन २०२१-२२ (सा.बां.विभाग व जलसंपदा विभाग) दरसूचीवर आधारित एकूण रु.८.९४ कोटी (आठ कोटी चौऱ्याणव लक्ष फक्त) इतक्या किमतीच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता खालील अटीच्या अधीन राहून देण्यात येत आहे.

- (१) सदर सर्वेक्षण व अन्वेषण करून सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्याचे काम मंजूर प्र.मा. किंमतीच्या मर्यादेत पूर्ण करून योजनांच्या अनुषंगाने पुढील सर्व प्रकारची आवश्यक कार्यवाही विहित वेळेत करण्याची जबाबदारी/हमी महामंडळाची राहिल.
- (२) सदर प्रकल्पासाठी कोणत्याही प्रयोजनार्थ मंजूर प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेबाहेर जाऊन, निधी वितरण अथवा अतिरिक्त खर्च न करण्याची जबाबदारी संपूर्णपणे महामंडळाची राहिल. या संदर्भात महामंडळाने प्रचलित शासन निर्णय, नियम, CVC ची मार्गदर्शक तत्वे, वित्तीय अधिकार मर्यादा, विहित केलेली निविदा कार्यपद्धती याची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करणे आवश्यक आहे व याची जबाबदारी संपूर्णपणे महामंडळाची राहिल.

२. या योजनेच्या कामावरील खर्च ४७०२ लघु पाटबंधारे यावरील तापी पाटबंधारे विकास महामंडळास प्राप्त सर्वेक्षणासाठी ठोक तरतूद (४७०२-४९२७) या लेखाशिर्षाखाली खर्ची घालावा व शासनाच्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

३. नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.४५/२०२३/कार्यासन १४३४, दिनांक १३/०३/२०२३ व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.९३/२०२३/कार्यासन व्यय-१२, दिनांक २९/०३/२०२३ अन्वये या निर्णयास सहमती प्राप्त आहे.

४. या योजनेस प्रदान करण्यात आलेली प्रशासकीय मान्यता लपा कार्यासनाच्या प्रशासकीय/सुधारीत मान्यता नोंदवहीत २५७ या अनुक्रमांकावर नोंदविण्यात आली आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२३०६१२१८३०४३४१२७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अमोल फुंदे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
४. सर्व मा.मंत्री / मा.राज्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा.विरोधी पक्ष नेते, विधानसभा / विधानपरिषद, महाराष्ट्र राज्य, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
६. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
७. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर.
८. महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर.
९. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. अपर मुख्य सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. सचिव (प्रकल्प समन्वय), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. कार्यकारी संचालक, तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगांव.
१५. महासंचालक, संकल्पचित्र, प्रशिक्षण, जलविज्ञान, संशोधन व धरण सुरक्षा, नाशिक.
१६. जिल्हाधिकारी, नंदुरबार.
१७. आंतर वित्त सल्लागार व सह सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१८. मुख्य अभियंता, तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगांव.
१९. उप सचिव (निवसं), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२०. अधीक्षक अभियंता, धुळे पाटबंधारे प्रकल्प मंडळ, धुळे.
२१. वित्त विभाग (व्यय- १२), मंत्रालय, मुंबई.
२२. नियोजन विभाग (कार्यासन १४३४), मंत्रालय, मुंबई.
२३. अर्थ शाखा -१ व २, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२४. ल.पा. कार्यासन (संग्रहार्थ).